

Saber viure, saber morir

Dm, 9/07/2019 per Catalunya Religió

(Albert Batlle, Josep Maria Carbonell, Miriam Díez, Eugeni Gay Montalvo, David Jou, Jordi López Camps, Margarita Mauri, Josep Miró i Ardèvol, Montserrat Serrallonga, Francesc Torralba / [La Vanguardia](#)) És previsible que el nou Govern espanyol sorgit de les eleccions presenti al Congrés dels Diputats un projecte de llei per legalitzar l'eutanàsia. Aquesta possibilitat ens porta a reflexionar sobre la mort com a solució per la vida des de la perspectiva del bé comú.

Tota reflexió demana un marc de referència, i en aquest cas, davant una possible experiència nova i límit, la referència necessària passa per la mirada al món i als països que han legalitzat l'eutanàsia. La realitat és que a Europa només l'apliquen Bèlgica, Holanda i Luxemburg, i a Amèrica, el Canadà i Colòmbia. Als Estats Units només és legal a Califòrnia. Ens podem preguntar: tan cega està la quasi totalitat de la humanitat, d'europèus i americans, davant el sofriment humà, per continuar mantenint la il·legalitat de l'eutanàsia?

No és certa l'afirmació que l'eutanàsia sigui un exercici de llibertat. Quan l'opció és sofrir o la mort voluntària per no sofrir, la llibertat no opera: està ofuscada pel sofriment. El respecte a l'equitat constitueix un principi ètic bàsic en les cartes de drets de pacients de la Unió Europea. L'administració ha de vetllar perquè qualsevol ciutadà pugui ser tractat amb dignitat i amb respecte durant el procés final de vida. Això exigeix l'extensió de les cures pal·liatives a tots els ciutadans. L'assistència s'ha d'articular d'una manera personalitzada, atenent les necessitats de cada ésser humà durant la fase final.

La limitació de l'esforç terapèutic és una figura ètica acceptada per la gran majoria d'especialistes europeus en bioètica i biodret, i pren en consideració la voluntat del pacient, el seu diagnòstic i pronòstic, i el sofriment que li podria implicar una intervenció de tipus mèdic. Això es tradueix en la voluntat de pal·liar el sofriment, fins i tot si aquesta decisió té com a conseqüència l'escurçament del temps de vida. L'eutanàsia es pot considerar només com un fet individual. Aquesta

és una visió ultraliberal i individualista de la vida que destrueix la seva dimensió col·lectiva. Cal mesurar les conseqüències d'instaurar en les polítiques públiques la idea de la mort provocada com a solució per a problemes humans, el canvi de paradigma que significa per la professió mèdica aquest fet, i les seves conseqüències per a tots nosaltres. L'eutanàsia significa una pressió social sobre els més febles, aquells altres que poden considerar que tenen vides que no paguen la pena de ser viscudes i els ho fan saber amb actituds i fets.

No es pot legislar pel bé comú, per a tots, a partir de casos extrems, sinó des del que és comú. I el comú és el desig de viure i morir dignament, cosa que significa l'atenció integral de la persona en el procés final de vida, que té a veure amb la seva cura emocional i espiritual. Tant els professionals de la salut com l'entorn familiar han de col·laborar activament perquè aquest procés tingui lloc d'una manera pacífica des del punt de vista emocional i faciliti el ritual de comiat i els processos de reconciliació necessaris perquè el pacient pugui morir en pau.

També ens volem adreçar específicament als nostres germans en la fe en Jesucrist. Cal traduir les nostres raons cristianes en termes seculars, però aquesta pràctica necessària no ha de fer oblidar l'especificitat de la mirada de Déu sobre la realitat humana. La vida és un do de Déu que cal respectar en nosaltres i els altres en la seva materialitat i en la seva dignitat, i que cal procurar en favor de totes dues. Volem subratllar el poder redemptor de la fe davant de qualsevol sofriment, també al final de la vida. Som conscients que, gran o petit, físic, mental o espiritual, el sofriment forma o formarà part de la nostra vida, no només com a fruit de la malaltia, sinó del trastorn psíquic, el desamor, la soledat o el menyspreu dels altres. La qüestió és com l'afrontem. Jesucrist ens crida a assumir la creu, no per fatalisme, sinó per realisme, i alhora ens anuncia que sempre va acompanyada de la resurrecció. L'experiència cristiana prepara per a la millor resposta personal i col·lectiva perquè dona sentit, no només a les coses bones que ens passen, sinó també a les dissorts, i ens prepara per acompanyar els altres, perquè fiats en Jesucrist sabem que "el seu jou és suau, i la seva càrrega, lleugera".

La fraternitat de la companyia i l'acompanyament és un deure social i, per tant, polític, com ho són una sanitat de qualitat i les cures pal·liatives a l'abast de tothom. Tot forma part de la proposta cristiana. El cristianisme és l'amor a la vida i a la seva dignitat sempre i en tota condició com a motor de la història i el rebuig de la mort com solució.